

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

- Artikel 3.2, lid 6, Wnb
- Artikel 3.1, lid 1, 2, 3 en 4, Wnb
gedeeltelijke weigering vanwege
geen ontheffingsplicht

Vogelmonitoring in de provincie Limburg

Zaaknummer: 2018-203157

Kenmerk: 2018/80490

Datum besluit: 22 november 2018

Verzonden: 26 november 2018

1 Besluit

Gedeputeerde Staten hebben een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Sovon Vogelonderzoek Nederland voor het uitvoeren van vogelmonitoring in de provincie Limburg waarbij verschillende monitoringsmethoden worden ingezet, afhankelijk van de te beantwoorden beleidsvragen, de te monitoren soorten en de tijd van het jaar. Dit gebeurt met verschillende onderzoeksmethoden en met behulp van vrijwilligers. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-203157.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.3 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

- aan de aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het uitvoeren van vogelmonitoring in de provincie Limburg.
- dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:

Sovon-onderzoeksmethoden	Soorten	Artikel	Verboden	Belangen
Vogel- en zoogdiersterfte	Vogels van de Vogelrichtlijn	Artikel 3.2, lid 6:	Artikel 3.2., lid 6. Het is verboden, anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten als bedoeld in het eerste lid, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.	Artikel 3.3, lid 4b onder 1, 4 en 5

Tabel 1: onderzoeksmethoden, soorten, verboden en belangen

- dat ontheffing wordt geweigerd voor de volgende verboden handelingen, zoals opgenomen in tabel 2, omdat de getroffen maatregelen ertoe leiden dat het wettelijk verbod niet wordt overtreden:

Sovon-onderzoeksmethoden	Soorten	Artikel	Verboden
1. Bijzondere Soorten Project 2. Broedvogelmonitoring (BMP) 3. Jaarrond Tuintelling 4. Tellingen zeldzame broedvogels 5. Meetnet Agrarische Soorten (MAS) 6. Meetnet Urbane Soorten (MUS) 7. Midwintertelling 8. PTT (Punt-Transectellingen) 9. Slaapplaatstelling 10. Trektellen 11. Vogelatlas/Live atlas 12. Watervogeltelling 13. Kolonievogels 14. Meetnet nestkaarten 15. Ringen / CES	Vogels van de Vogelrichtlijn	Artikel 3.1, lid 1, 2, 3 en 4	Artikel 3.1, Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Tabel 2: onderzoeksmethoden, soorten en verboden

4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften zijn verbonden;
5. dat de ontheffing wordt verleend voor de periode van november 2018 tot en met 31 december 2022;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken, ontvangen op 15 oktober 2018, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- Sovon Vogelonderzoek Nederland, XXX, Postbus 6521, 6503 GA te Nijmegen.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. Dit besluit geldt voor de onderzoeksmethoden, soorten, verboden en belangen, zoals weergegeven in tabel 1.
2. De ontheffing heeft betrekking op het verzamelen van onderzoeksgegevens van alle Nederlandse vogelsoorten en geldt voor het gehele grondgebied van provincie Limburg.
3. De aanvrager dient contact op te nemen met de Provincie Limburg indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten, waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via het emailsysteem 'Berichtenbox voor bedrijven', onder vermelding van het zaaknummer 2018-203157.
4. De toezichthouders van Provincie Limburg zijn onder meer bevoegd de gebruikers van deze ontheffing te vragen naar het tonen van dit besluit en bijbehorende voorschriften waarnaar gehandeld moet worden. Ook voor het doorgeven van meldingen of andere zaken dient met betrekking tot deze ontheffing contact opgenomen te worden met de Provincie Limburg.
5. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de aanvrager of in het kader van de monitoringsopgaven onder de aanvrager handelende (rechts-)personen. De uitvoering van de monitoringsopgaven vindt plaats zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde monitoringsprotocol.
De aanvrager blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de aanvrager dit besluit in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Limburg, via het emailsysteem 'Berichtenbox voor bedrijven' onder vermelding van het zaaknummer 2018-203157.
9. Bij het vinden van dode exemplaren van vogelsoorten die prioritair zijn in het natuurbeleid van de provincie Limburg vindt terstond melding plaats via het emailadres: infownb@prvlimburg.nl waarbij de provincie in de gelegenheid wordt gesteld om onderzoek te (laten) doen naar de doodsoorzaak of dierecologische parameters. Het gaat om de volgende soorten: grauwe gors, kraanvogel, oehoe, patrijs, raaf, rode wouw, boomvalk, visarend, wespandief, zeearend, zwarte ooievaar en zwarte wouw.

10. Jaarlijks wordt naar Provincie Limburg, cluster Natuur en Water, een rapportage gestuurd met een toelichting óf en hoe gebruik is gemaakt van de ontheffing en welke vogelsoorten op welke tijdstip en locatie zijn verzameld. Provinciale informatie over soorten en aantallen (trends) wordt jaarlijks voor 1 december geactualiseerd op <https://www.sovon.nl/provincies>. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 15 oktober 2018 is een aanvraag om ontheffing ingediend voor het uitvoeren van vogelmonitoring in de provincie Limburg voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

Artikel 3.1:

- Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.2:

- Lid 6. Het is verboden, anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten als bedoeld in het eerste lid, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen., artikel 3.1, lid 1, 2, 3 en 4, Wnb en artikel 3.2 lid 6, Wnb.

Met betrekking tot artikel 3.1, lid 1, 2, 3 en 4, Wnb, wordt het verzoek tot ontheffing ten aanzien van het uitvoeren van vogelmonitoring in de provincie Limburg geweigerd omdat de getroffen maatregelen ertoe leiden dat het wettelijk verbod, artikel 3.1, lid 1, 2,3 en 4 niet wordt overtreden.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing en module soortenbescherming;

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg, www.limburg.nl/bekendmakingen

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1).

4.1 Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten § 3.1

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepaling kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, lid 4, Wnb , is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikel genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

Het project betreft het uitvoeren van vogelmonitoring in heel Nederland, waarbij verschillende monitoringsmethoden worden ingezet, afhankelijk van de te beantwoorden beleidsvragen, de te monitoren soorten en de tijd van het jaar. Sovon coördineert sinds eind jaren zeventig de landelijke en provinciale vogelmeetnetten in opdracht van Rijk en provincies. Hierin participeren ca. 10.000 vrijwillige vogelwaarnemers. De ontheffing wordt aangevraagd met het oog op het verzamelen van onderzoeksgegevens van alle vogelsoorten die in Nederland voorkomen.

Er is niet eerder een ontheffing in het kader van de Wnb of Flora en faunawet verleend voor de monitoringsmethoden, die Sovon toepast, behalve voor het onderdeel Monitoring vogelsterfte.

Daar waar het gaat om vogelkadavers die geschikt zijn voor onderzoek, organiseert het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC), onderdeel van de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, de logistiek. Dat gebeurt onder de ontheffing van het DWHC met nummer FF/75A/2013/056, die geldig is tot 2 februari 2019.

Voor het uitvoeren van het onderdeel Ringen/CES is op 1 oktober 1994 een vergunning voor onbepaalde tijd verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in het kader van de Vogelwet 1936.

Er is geen gedragscode van toepassing.

In tabel 3, zijn de 16 monitoringsmethoden die door Sovon toegepast worden, weergegeven. Voor deze 16 methoden wordt een ontheffing aangevraagd, maar bij slechts enkele methoden is er sprake van mogelijke overtredingen van verbodsbepalingen.

	Sovon-onderzoeksmethoden	Periode dat onderzoek/monitoring plaatsvindt	Betreft het broedvogels of niet-broedvogels	Aantal soorten uit de Vogelrichtlijn dat onderzoek betreft
1.	Bijzondere Soorten Project	Hele jaar	Broedvogels/Niet-broedvogels	350
2.	Broedvogelmonitoring (BMP)	Broedseizoen	Broedvogels	200
3.	Jaarrond Tuintelling	Hele jaar	Broedvogels/Niet-broedvogels	250
4.	Tellingen zeldzame broedvogels	Broedseizoen	Broedvogels	90+
5.	Meetnet Agrarische Soorten (MAS)	Broedseizoen	Broedvogels	200
6.	Meetnet Urbane Soorten (MUS)	Broedseizoen	Broedvogels	200
7.	Midwintertelling	Januari	Niet-broedvogels	120
8.	PTT (Punt-Transect-Tellingen)	15 dec. t/m 1 jan.	Niet-broedvogels	160
9.	Slaapplaatstelling	Hele jaar	Niet-broedvogels	50
10.	Trektellen	Hele jaar	Niet-broedvogels	350
11.	Vogelatlas/Live atlas	Hele jaar	Broedvogels/Niet-broedvogels	350
12.	Watervogeltelling	September-april	Niet-broedvogels	120
13.	Kolonievogels	Broedseizoen	Broedvogels	19
14.	Meetnet nestkaarten	Broedseizoen	Broedvogels	200
15.	Ringen / CES	Hele jaar	Broedvogels/Niet-broedvogels	350
16.	Vogel- en zoogdiersterfte	Hele jaar	Broedvogels/Niet-broedvogels	350

Tabel 3: door Sovon uit te voeren / coördineren monitoringsmethoden met informatie over onderzoeksperiode, broedvogels of niet-broedvogels en het aantal soorten.

Alle handelingen in het kader van de 16 genoemde monitoringsmethoden zijn door Sovon vastgelegd in handleidingen en gedragsinstructies per methode. Voor de meer verstoringgevoelige methoden zijn in de handleidingen en/of gedragscodes regels en bepalingen opgenomen, gericht op het voorkomen van verstoring of beïnvloeding. Genoemd kunnen worden (niet uitputtend):

- Inventarisatieprotocol Meetnet Urbane Soorten (MUS);
- Handleiding Nestonderzoek;
- Gedragscode Nestonderzoek;
- Handleiding Sovon Water- en Slaapplaatstellingen;
- CES-handleiding voor ringen van vogels (Van Spanje & Majoor 1992);
- Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Onderzoek

Beschrijving van uitgevoerd onderzoek ten behoeve van de aanvraag is niet aan de orde. In de aanvraag is een analyse opgenomen van de verwachte effecten van de 16 onderzoeksmethoden op vogels. De effecten, in de zin van een mogelijke overtreding van verbodsbepalingen Wnb, zijn schematisch beschreven in tabel 4.

Sovon-onderzoeks- methoden	Mogelijke overtreding verbodsbepaling van artikel:					Overtreding mogelijk aan de orde?
	3.1, lid 1	3.1, lid 2	3.1, lid 3	3.1, lid 4	3.2, lid 6	
Bijzondere Soorten Project	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Broedvogelmonitoring (BMP)	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja
Jaarrond Tuintelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Tellingen zeldzame broedvogels	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Meetnet Agrarische Soorten (MAS)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Meetnet Urbane Soorten (MUS)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Midwintertelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
PTT (Punt-Transect-Tellingen)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Slaapplaatstelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Trektellen	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Vogelatlas/Live atlas	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Watervogeltelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Kolonievogels	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja
Meetnet nestkaarten	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja
Ringen / CES	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja
Vogel- en zoogdiersterfte	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja

Tabel 4: Monitoringsmethoden, die door Sovon worden uitgevoerd, met daarachter het resultaat van de analyse of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen Wnb en/of dat er sprake is van verstoring.

Geconcludeerd wordt dat er bij 11 van de 16 uitgevoerde onderzoeksmethoden, geen sprake is van mogelijke overtreding van verbodsbepalingen, onder meer omdat er geen vogels worden gevangen, gedood of verstoord. Zoals aangegeven in tabel 4, is er bij vier onderzoeksmethoden mogelijk sprake van overtredingen. Deze worden in tabel 5 nader doorgelicht op hun mogelijk effect

Deelproject Sovon	Mogelijke overtreding verbodsbepaling?	Toelichting methode met het oog op mogelijke overtreding	Conclusie ontheffingsplicht
Broedvogelmonitoring (BMP)	Ja	Bij broedvogelmonitoring wordt sporadisch geluidsnabootsing toegepast. Dit wordt vooral gebruikt bij onderzoek naar Nachtzwaluw, Draaihals, Middelste Bonte en Kleine Bonte Specht, Kwartel, rallen en uilen. Het toepassen van geluidsnabootsing kan leiden tot een overtreding van de verbodsbepaling van Artikel 3.1, 4e lid Wnb (het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen), omdat vogels geprovoceerd of geïntimideerd kunnen raken of heftig reageren bij het horen van het geluid van een luid zingende soortgenoot in hun territorium. Ook kunnen vogels uit	Ontheffingsplicht is niet aan de orde zoals beschreven in Artikel 3.1, 5e lid Wnb: "Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort".

		hun eigen territorium worden gelokt bij het horen van geluid van soortgenoten. Tegelijkertijd is die verstoring niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. De interne richtlijnen voor vrijwilligers betekenen dat er slechts kort (5-10 seconden) en met een laag volume afgespeeld mag worden, slechts in bepaalde gevallen en dat er meteen gestopt moet worden als er een reactie van vogels te zien is.	
Kolonievogels	Ja	Tellingen van nesten kunnen leiden tot een overtreding van de verbodsbepaling van artikel 3.1, 4^e lid Wnb (het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen), aangezien voor de telling door de kolonie wordt gelopen. Tegelijkertijd is die verstoring niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. De predatiekansen nemen niet meetbaar toe en de kans dat broedgevallen mislukken door ongunstige weersomstandigheden is nihil omdat dan geen nestcontroles mogen plaatsvinden.	Ontheffingsplicht is niet aan de orde zoals beschreven in artikel 3.1, 5^e lid Wnb: 'Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'.
Meetnet nestkaarten	Ja	Nestcontroles leiden tot een overtreding van de verbodsbepaling van Artikel 3.1, 4e lid Wnb (het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen). Tegelijkertijd zal die storing niet van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. De predatiekansen nemen immers niet meetbaar toe en de kans dat broedgevallen mislukken door ongunstige weersomstandigheden is vrijwel nihil, omdat dan geen nestcontroles mogen plaatsvinden.	Ontheffingsplicht is niet aan de orde zoals beschreven in Artikel 3.1, 5e lid Wnb: "Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort".
Ringen / CES	Ja	Er is sprake van een overtreding, omdat vogels worden gevangen. Voor het ringen van vogels in het kader van ringprojecten, waaronder CES, is op 1 oktober 1994 een vergunning in het kader van de Vogelwet 1936 verleend door het Ministerie van LNV. Deze vergunning heeft geen einddatum en bleef daardoor zijn geldigheid houden bij de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet in 2002. Het overgangsrecht voorziet erin dat bestaande besluiten, vergunningen en ontheffingen van kracht blijven onder de Wnb	Ontheffing is reeds geregeld via de vergunning zonder einddatum. Deze vergunning blijft op grond van artikel 9.7 Wnb van kracht.

Vogel- en zoogdiersterfte	Ja	Het verzamelen, onder zich houden en transporteren van dode vogels is strijdig met de verbodsbepalingen van de Wnb, te weten artikel 3.2, 6e lid Wnb.	Ontheffingsplichtig
------------------------------	----	---	---------------------

Tabel 5: Analyse van 4 potentieel verstoringgevoelige monitoringsmethoden, die door Sovon worden uitgevoerd, met daarachter het resultaat van de analyse of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen Wnb en/of dat er sprake is van verstoring.

4.3 Vogelsoorten van de Vogelrichtlijn

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Er worden in de aanvraag geen andere bevredigende oplossingen beschreven, dan het achterwege laten van het onderzoek. Hierdoor ontstaan echter kennisleemtes wat tot gevolg heeft dat overheden niet kunnen voldoen aan hun informatie- en monitoringsverplichtingen in het kader van (inter)nationale wet- en regelgeving, nationaal natuurbeleid en verantwoording (door Rijk en Provincies) naar de Tweede Kamer. Door het doen van onderzoek en het gebruik van de onderzoeksgegevens kunnen de soorten beter beschermd worden en dit zal de ontwikkeling van deze soorten kunnen bevorderen. Tegelijkertijd is geconstateerd dat er enkel voor het sterfte-onderzoek een ontheffing nodig is. Voor de andere onderzoeksmethoden zijn de andere bevredigende oplossingen niet relevant.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Alleen het vogelsterfte-onderzoek leidt tot overtreding van verboden. De sterfte-monitoring richt zich niet op kwetsbare, maar op soorten, die talrijk en wijdverbreid zijn. Vogels worden niet verstoord bij de verzameling van dode exemplaren. Het achterwege laten van het verzamelen van dode vogels, leidt tot het verloren gaan van essentiële informatie over aard en oorzaak van vogelsterfte.

Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Effecten op overige soorten

Er is door Sovon ten behoeve van de aanvraag geanalyseerd of er sprake is van verstoring van dieren (anders dan vogels) of vernieling van beschermde planten bij het uitvoeren van het beschreven vogelonderzoek. De conclusie is dat verstoring van volgens artikel 3.5 en 3.10 beschermde soorten niet in die mate en opzet kan optreden, dat daarvoor een ontheffing moet worden aangevraagd. Overige soorten, anders dan vogels, zijn dan ook in de aanvraag niet opgenomen; kwetsbare vegetaties, kwetsbare vaste verblijfplaatsen (inclusief slaapplekken van vogels) en kwetsbare vogelconcentraties van niet-broedvogels (hoogwatervluchtplaatsen) worden ontzien, conform interne handleidingen en gedragscodes.

Op grond van de naleving van de voorzorgsregels conform de handleidingen en monitoringprotocollen is dan ook uit te sluiten dat de instandhoudingsdoelstellingen voor niet-broedvogels, overige soorten en habitattypen negatief worden beïnvloed. Uit de analyse blijkt dat de effecten op overige soorten zeer lokaal, incidenteel en vermijdbaar zijn en goed kunnen worden voorkomen in goed overleg met de terreinbeherende organisaties. Uit de analyse is gebleken dat enkel (de sporadische) verstoring van bevers in schemeromstandigheden niet goed te vermijden is. Voor de overige soorten wordt geen verstoring verwacht. Aangezien voor de vraag of ontheffingsplicht noodzakelijk is, verstoring ook gekoppeld is aan “voorwaardelijke opzet” (waarvan sprake is als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedraging schadelijke gevolgen kan hebben voor een dier of een plant), wordt hier geconstateerd dat opzet niet aan de orde is.

4.3.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

Hoewel niet aangevraagd, liggen de volgende overwegingen ten overvloede ten grondslag aan de conclusie dat er geen invloed is op instandhoudingsdoelstellingen ten opzichte van Natura2000-gebieden.

Verstoring ten gevolge van de door Sovon georganiseerde vogelmonitoring zou de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in theorie negatief kunnen beïnvloeden, en daarmee kunnen conflicteren met het bepaalde van artikel 2.7 Wnb. Indien dat het geval is dan zou een vergunningaanvraag voor deze 'andere handeling' aan de orde zijn, tenzij de monitoring is geregeld in de beheerplannen of tenzij eerder een vergunning is verleend die nog geldig is. De conclusie uit tabel 4, is dat alleen de meetnetonderdelen Broedvogelmonitoring, Meetnet nestkaarten, monitoring kolonievogels en ringen/CES tot mogelijke verstoring zouden kunnen leiden en bijgevolg de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebieden negatief zouden kunnen beïnvloeden.

Het kadaveronderzoek ten behoeve van het beleid op het vlak van aviaire influenza leidt tot verboden handelingen (het onder zich hebben van kadavers van beschermde vogelsoorten), maar deze handelingen leiden niet tot verstoring en kunnen daarmee geen gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Niet alle vogelsoorten met een instandhoudingsdoelstelling zijn gevoelig voor verstoring ten gevolge van de vier genoemde meetnetonderdelen. Dit kan alleen spelen bij Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Zwarte Specht, Blauwborst, Roodborsttapuit, Doderars etc. In zijn algemeen geldt dat een effect op deze soorten kan worden vermeden door zorgvuldig handelen en de habitats van deze soorten niet te betreden in een kwetsbare periode. Wanneer een effect niet kan worden vermeden dan geldt een vergunningplicht.

In het Natura 2000-gebied Groote Peel bevinden zich ringlocaties ofwel vaste vangplaatsopstellingen met mistnetten. Voor de hier voorkomende Blauwborst geldt een instandhoudingsdoelstelling echter omdat deze vogelsoort in de praktijk hooguit incidenteel wordt gevangen en deze doelsoort zich ruim boven de instandhoudingsdoelstelling bevindt is het uit te sluiten dat de soort negatief wordt beïnvloedt. Verder is de ringvergunning uit de Vogelwet 1936 nog geldig. Deze vergunning richt zich op het vangen en – na het ringen - ter plaatse zo snel mogelijk weer in vrijheid stellen waarbij negatieve effecten op de betreffende vogels zoveel mogelijk worden vermeden. Hiermee is uit te sluiten dat van de betreffende activiteiten een negatief effect uitgaat op de vogelsoorten waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Preventieve maatregelen om effecten te voorkomen zijn in het kader van de ontheffingsaanvraag niet aan de orde.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode in de zin van de Wnb, enkel van interne "gedragscodes" en handleidingen van Sovon.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van onderzoek naar vogelsterfte (zie tabel 4) een ontheffing nodig.

4.3.3 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van de volgende belangen opgenomen in Artikel 3.3 lid 4b onder 1/4/5/6:

- 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- 4°. ter bescherming van flora of fauna;
- 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

De belangen zijn voldoende aangetoond en voor nadere informatie wordt verwezen naar de aanvraag voor onderhavige ontheffing.

4.3.4 Staat van instandhouding

Er zijn geen negatieve effecten op de staat van instandhouding beschreven in de aanvraag. De onderzoeksmethoden hebben geen nadelige gevolgen en effecten op de instandhouding van de onderzochte vogels. Door het gebruik van de onderzoeksgegevens kunnen de soorten beter beschermd worden en dit zal de ontwikkeling van deze soorten kunnen bevorderen.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten van de Vogelrichtlijn.

4.4 Conclusie

4.4.1 Vogelsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de vogelsoorten voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in artikel 3.1.

4.4.2 Habitatrichtlijnsoorten

En ook biedt het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten ten aanzien van dieren anders dan vogels en beschermde planten voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5.

4.4.3 Ten overvloede

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 en/of paragraaf 3.2 en/of paragraaf 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.4 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.